

## Svar på spørgsmål fra Børne- og undervisningsministeriets informationsmøder i uge 41 om trepartsaftalen

Nedenfor har BUVM sammenskrevet de spørgsmål, som deltagerne stillede til informationsmøderne, der blev afholdt i uge 41 i 2021.

Ministeriet har svaret på spørgsmålene.

[Der henvises i øvrigt til ministeriets side med spørgsmål og svar af generel interesse om trepartsaftalen](#) og til [skriftlige svar på deltagernes spørgsmål stillet på informationsmøderne i juni 2021](#).

### Flere lærepladser og fremrykket tidspunkt for aftaleindgåelse

Nr.	Spørgsmål	Svar
1	Hvad gøres der for uddannelser, som ikke kan skaffe lærlinge nok til de ledige lærepladser?	<p>Skolerne kan arbejde for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne, bl.a. via brobygningsforløb, samt ved løbende at vejlede alle igangværende elever om, hvor der er ledige lærepladser, så eleverne søger over mod disse uddannelser.</p> <p>Faglige udvalg kan igangsætte rekrutteringsinitiativer finansieret af puljen på ca. 120 mio. kr. årligt til de faglige udvalg. Desuden kan udvalgene gøre brug af muligheden for at give andre uddannelsers grundforløb adgang til de uddannelsers hovedforløb, hvor der er ledige plader.</p> <p>Virksomhederne kan slå de ledige lærepladser op på praktikpladsen.dk.</p>

Nr.	Spørgsmål	Svar
2	<p>Hvordan sikrer vi, at eleverne fortsat tager aktivt ansvar for deres lærepladssøgning og ikke venter på, at skolen finder en plads til dem?</p>	<p>Det er skolernes ansvar at motivere eleverne til at søge læreplads. Eleven bør have en klar interesse i at få en læreplads i grundforløbet og få sikkerhed for at kunne fortsætte i hovedforløbet.</p> <p>Eleverne skal leve op til kravene om aktivt at søge læreplads. Hvis en elev ikke lever op til kravene, skal skolen følge reglerne om elevens deltagelse i skoleundervisningen. Skolen kan udelukke en elev fra fortsat undervisning, når mindre vidtgående sanktioner forgæves har været forsøgt. Reglerne står i kapitel 10 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser og gælder for elevers lærepladssøgning i grundforløbet.</p>
3	<p>Må vi udmelde en elev på grundforløbets 2. del, som giver udtryk for ikke at ville fortsætte på uddannelsens hovedforløb?</p>	<p>Nej. Skolerne skal forsøge at motivere eleven til at gennemføre sin uddannelse ved at søge lærepladser. Eleven kan også motiveres til at søge lærepladser inden for andre uddannelser, som elevens grundforløb giver adgang til.</p> <p>En elev må først udelukkes fra fortsat undervisning, når mindre vidtgående foranstaltninger forgæves har været forsøgt. Reglerne herom står i kapitel 10 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelse.</p> <p>Da udelukkelse er en afgørelse af meget belastende karakter for eleven, er det vigtigt, at sagen er tilstrækkelig oplyst, veldokumenteret og velbegrundet. Afgørelsen skal være proportionel i forhold til de oplyste fakta og hændelser, som skolen har lagt vægt på i begrundelsen for afgørelse om udelukkelse.</p>

Nr.	Spørgsmål	Svar
4	Hvilke krav er der til dokumentation af elevens lærepladsopsøgende arbejde?	<p>Kravene til elevens dokumentation af sit lærepladsopsøgende arbejde ændres ikke. Kravet til en elev i grundforløbets 2. del, som ikke har en uddannelsesaftale, om at være aktivt praktikpladsøgende, samt kravene til dokumentation heraf, fremgår af § 119 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser.</p> <p>Elever kan på praktikpladsen.dk dokumentere deres lærepladsøgning blandt praktikpladsgodkendte virksomheder, så skolens medarbejdere kan se det.</p>
5	Hvilke overvejelser har der været omkring belønning af eleverne for deres tidlige indsats?	<p>Eleverne har en klar egeninteresse i at indgå uddannelsesaftale på et tidligere tidspunkt i grundforløbet, fordi de får sikkerhed for at kunne fortsætte i uddannelsens hovedforløb med en læreplads og lærlingeløn.</p>
6	Hvordan kan skolerne få virksomhederne til at indgå uddannelsesaftalerne tidligere i grundforløbets 2. del?	<p>Det er vigtigt, at skolerne kommer godt i gang med at understøtte omstillingen ved at identificere barrierer og udvikle løsningsstrategier, som er tilpasset de forskellige brancheområder og uddannelser. Med indfasningsmodellen tages der højde for, at udgangspunktet for fremrykning af tidspunktet for indgåelse af uddannelsesaftaler er meget forskelligt set på tværs af uddannelserne.</p>
7	Hvordan sikrer vi os, at arbejdsgiverne får den rigtige information om lærepladser og ikke bliver kontaktet af alt for mange kanaler?	<p>Skolerne skal samarbejde indbyrdes samt samarbejde med de faglige udvalg, lokale uddannelsesudvalg og andre aktører om det lærepladsopsøgende arbejde, herunder information til virksomhederne.</p>

Nr.	Spørgsmål	Svar
8	I bruger ordet "entydigt ansvar" - kan I uddybe dette?	<p>Det betyder, at skolerne får ansvaret for, at måltallene for indgåelse af uddannelsesaftaler i grundforløbet opfyldes samt får ansvaret for at fremskaffe uddannelsesaftaler til de elever, som ikke selv har kunnet skaffe sig en læreplads.</p> <p>Opgaven med at sikre et tilstrækkeligt antal lærepladser vil dog skulle løftes af skolerne og de faglige udvalg i fællesskab som følge af de faglige udvalgs særlige adkomst til virksomheder m.v.</p>
9	Hvordan sikres det, at erhvervsskolerne lever op til deres ansvar for at fremskaffe lærepladser til de unge, der har svært ved det?	<p>Det fremgår nu tydeligt af reglerne i § 113 i bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, at skolerne er forpligtet til at yde en særlig indsats for målgruppen af unge, som har svært ved selv at skaffe sig en plads. Desuden får skolerne styrkede økonomiske incitamenter til at fremskaffe lærepladser til elever i grundforløbet, og skolerne bliver monitoreret på, om de lever op til de nationalt fastsatte måltal.</p>
10	Hvilke puljer er der afsat til at støtte aktiviteter på skolerne?	<p>Skolerne modtager i dag ca. 275 mio. kr. i statsligt tilskud til lærepladsopsøgende arbejde. Med trepartsaftalen er der ikke afsat særskilte puljer til skolerne. De statslige tilskud til skolerne omlægges, så skolerne får et større økonomisk incitament til at få elever og virksomheder til at underskrive uddannelsesaftaler i grundforløbet. Læs mere om omlægningen <a href="#">på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside</a>.</p> <p>Der er afsat en økonomisk ramme på ca. 120 mio. kr. årligt til faglige udvalgs arbejde med at støtte op bag målsætningerne om flere lærepladser, søgning og kvalitet på erhvervsuddannelserne. Udvalgene kan inden for de tre områder beslutte at tildele midler fra rammen til skolerne efter aftale med den enkelte skole.</p>

Nr.	Spørgsmål	Svar
11	Får skolerne større tilskud, og bliver skolerne sanktioneret, hvis målene ikke nås?	Skolerne modtager uændret statslige tilskud fra staten til det lærepladsopsøgende arbejde, men de økonomiske incitamenter øges. Der føres fra 2023 risikobaseret tilsyn med skolernes opfyldelse af måltallene gældende for 2022 og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har mulighed for at benytte sanktioner ifm. et tilsyn.

### Nationale målsætninger for indgåelse af uddannelsesaftaler

Nr.	Spørgsmål	Svar
1	Hvorfor medtælles kun aftaler indgået før grundforløbet afsluttes?	Det skyldes, at en væsentlig målsætning med trepartsaftalen er, at eleverne skal have sammenhængende uddannelsesforløb, så eleverne, allerede mens de er i gang med grundforløbet, er sikret at kunne fortsætte i hovedforløbet, fordi de har en uddannelsesaftale med en virksomhed. Aftaler indgået efter grundforløbet medvirker ikke til at give denne sikkerhed.
2	Hvad er straffen, hvis en uddannelsesaftale ikke lukkes i uge 15 i grundforløbets 2. del?	Hvis en uddannelsesaftale ikke er underskrevet af elev og virksomhed i uge 15, tæller den ikke med i opgørelsen af skolens måltal på måletidspunktet 15 uger inde i grundforløbets 2. del.
3	Kommer elever i PIU-aftaler til at tælle på lige fod med elever med aftaler i Danmark?	Ja. Det er en del af lovændringen og kan ses på Børne- og Undervisningsministeriets <a href="#">hjemmeside</a> .
4	Tæller skolepraktikeleverne med i skolernes måltalsopgørelser?	Nej. I måltalsopgørelse indgår kun underskrevne uddannelsesaftaler og PIU-aftaler.

Nr.	Spørgsmål	Svar
5	Vil elever, der læser videre efter det studiekompetencegivende forløb (merkantile uddannelser), fremadrettet blive registreret, så vi kan få tal på overgangsfrekvensen?	<p>Måltallet for indgåede uddannelsesaftaler ved afslutningen af det studiekompetencegivende forløb er med 66 pct. frem for 80 pct. korrigeret for, at elever læser videre.</p> <p>I datavarehuset er der tal for overgangsfrekvenser, men der er ingen sammenhæng mellem de opgørelser og opgørelsen af måltallet, fordi data om start på en videregående uddannelse kun er tilgængelige en gang årligt med mere end et halvt års forsinkelse.</p>
6	Hvis et grundforløbs 2. del er startet i august 2021 og afslutter januar 2022, vil det grundforløb så være omfattet af opgørelsen af skolens måltal for 2022?	<p>Elever, der er startet i grundforløbs 2. del i august 2021, vil tælle med i 15 ugers opgørelsen for 2021.</p> <p>Hvis eleverne afslutter grundforløbs 2. del i januar 2022, vil de tælle med i opgørelsen for 2022 af uddannelsesaftaler ved afslutningen af grundforløbet. Hvis eleverne afslutter før 31. december 2021, vil eleverne derimod tælle med opgørelsen for 2021.</p>
7	Hvordan skal det løses, at en aftale først tæller, når virksomheden har underskrevet aftalen, og den er registreret i EASY P?	Måltallene kan kun opgøres på data, der er registreret i EASY-P eller praktikpladsen.dk. Skoler og faglige udvalg opfordres til at informere virksomhederne om, hvad det giver af fordele og forpligtelser at underskrive uddannelsesaftaler tidligt i grundforløbet.
8	Skal uddannelsesaftaler være underskrevet eller registreret i EASY P?	Uddannelsesaftalerne skal være både underskrevet og registreret i EASY-P (fremadrettet praktikpladsen.dk)
9	Betyder et halvt år før grundforløbet et halvt år før grundforløbs 1. del eller et halvt år før grundforløbs 2. del?	Et halvt år før forløbet betyder et halvt år før start på grundforløbs 2. del.

Nr.	Spørgsmål	Svar
10	Tæller elever, der optages i skolepraktik, med i overgangsfrekvensen?	Måltallet omfatter elever, der har indgået en uddannelsesaftale under grundforløbet. Hvis en elev optages i skolepraktik, og ikke har fået en aftale, som er annulleret efterfølgende, tæller eleven med i den samlede population (nævneren), men ikke som en elev med en aftale (tælleren).
11	Hvor langt er I med at udvikle lærepladsen.dk, så skolerne kan se "live-data" for andelen af elever med læreplads, så vi altid ved, hvor vi er ift. at opfylde måltallene?	<p>En opgørelse over antal elever i grundforløbets 2. del uden aftale forventes at være til rådighed i Praktikpladsen.dk inden udgangen af 2021. Tallene vil være baseret på en daglig opdatering af data fra skolens studieadministrative system og EASY-P.</p> <p>For en skolebruger vil opgørelsen linke direkte til skolens elevoversigt, som viser eleverne bag tallene i opgørelsen. Elevoversigten rummer også oplysning om uddannelse, elevtype og tilbageværende periode i grundforløbets 2. del.</p>
12	Trækker STIL oplysninger fra andre platforme end Praktikpladsen.dk?	<p>Den nye opgørelse af indgåede aftaler under grundforløbets 2. del er baseret på oplysninger om:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uddannelsesaftaler fra Praktikpladsen.dk/EASY-P</li> <li>2. Elevernes start- og sluttidspunkt på skoleperioder samt kvalifikationsdato til hovedforløb fra EUD-indberetningen (fra skolernes administrative system til datavarehuset)</li> </ol>

Nr.	Spørgsmål	Svar
13	Er der ved fastsættelse af skolernes mål taget højde for, at ungdomskulturen på merkantil eux ligner den gymnasiale med sabbatår og afklaring efter det studiekompetencegivende år?	<p>Dataopgørelser viser, at de merkantile eux-elever, der falder fra efter det studiekompetencegivende år, ikke vender tilbage og gennemfører hovedforløbet mere end et år efter det studiekompetencegivende års afslutning.</p> <p>Selvom eleverne kan oplyse til skolerne, at de holder sabbatår, vender de således i realiteten ikke tilbage. Der er derfor ikke taget højde for sabbatårs-adfærd i måltallet for de merkantile uddannelser med eux-forløb. Måltallet er derimod reduceret med en andel svarende til andelen af elever, som går direkte videre fra det studiekompetencegivende forløb til videregående uddannelse, hvilket i 2019 var 14 pct.</p>
14	Vil en skole blive sanktioneret for manglende indfrielse af måltal, hvis skolen kan dokumentere, at årsagen hertil er "forhold, uden for skolens kontrol"?	<p>Nej. Såfremt STUK godtager, at minimum ét af de to kriterier for 'forhold uden for skolens kontrol' (se nedenfor) er opfyldt, vil skolen ikke blive sanktioneret. Skolen har mulighed for at redegøre herfor i en redegørelse, som alle skoler i tilsyn skal udarbejde og indsende til STUK.</p> <p><i>Kriterium 1: Såfremt de stillingsbetegnelser, som et bestemt uddannelsesudbud primært retter sig mod, indgår i kategorien 'mindre gode jobmuligheder' i minimum 4 ud af 8 regioner, herunder den region/regioner hvor udbuddet udbydes, vil dette gælde som 'forhold uden for skolen kontrol'.</i></p> <p><i>Kriterium 2: Såfremt en markant andel af eleverne på et bestemt uddannelsesudbud året tidligere indgik lærepladsaftaler med en bestemt virksomhed, en bestemt afdeling i en større virksomhed eller en række virksomheder, som nu er lukket eller flyttet til udlandet, vil dette gælde som 'forhold uden for skolen kontrol'.</i></p> <p>Kriterierne er uddybet i denne udmelding fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, som kan læses på <a href="#">BUVM's hjemmeside</a>.</p>



Nr.	Spørgsmål	Svar
15	Hvis en skole udbyder en uddannelses grundforløb på flere adresser, opgøres målopfyldelsen så for hver adresse (afdeling) for sig eller for skolens udbud samlet set?	Skolens målopfyldelse inden en uddannelses grundforløb opgøres på skoleniveau. Der bliver ikke foretaget opgørelser på adresseniveau (afdeling).
16	Skolers udbud af "sæson-uddannelser" som fx jordbrugserhvervene, har vel alt andel lige sværere ved at indfri måltallene for andel elever med uddannelsesaftale?	Der er krav om, at grundforløbets 1. del udbydes i august. Skolen <u>kan</u> tillige udbyde grundforløbets 1. del i januar måned. Skolen skal sikre, at elever, der har afsluttet grundforløbets 1. del, umiddelbart herefter kan fortsætte på grundforløbets 2. del. For elever optaget på grundforløbets 1. del i august vil målsætninger om praktikpladsindgåelse ved 15. uge og ved afslutning af grundforløbets 2. del ligge i sommerhalvåret. Skolerne, har derfor mulighed for at planlægge deres uddannelsesudbud, så grundforløbslever ikke er i gang med 15. uge eller afslutter grundforløbets 2. del i vinterhalvåret.

### Generelle spørgsmål

Nr.	Spørgsmål	Svar
1	Betyder trepartsaftalen, at vi taber "de svage elever", der bruger længere tid på at lære, og som ikke er klar til at komme ud på en læreplads efter 20 uger, så vi får uddannet færre lærlinge?	Nej. Trepartsaftalen skal medvirke til, at vi uddanner flere faglærte. Fremadrettet stilles der krav til skolerne om at foretage en særlig intensiveret indsats samt formidling af lærepladser over for frafaldstruede elever og fra 15. uge af grundforløbets 2. del over for elever, som ikke har indgået en uddannelsesaftale, og som udtrykker ønske om vejledning og bistand
2	Hvad er virksomhedernes ansvar og forpligtelser i denne aftale?	Vekseluddannelsesprincippet indebærer, at virksomhederne gennem arbejdsmarkedets parter har påtaget sig at bidrage til at uddanne fremtidens faglærte ved at stille lærepladser til rådighed. Virksomhederne får økonomiske incitamentter gennem af AUB-

		ordningen. Incitamentene styrkes med trepartsaftalen ved at øge lønrefusionen til virksomhederne under skoleophold.
3	Kan en elev og en virksomhed, der har indgået en kort aftale med hinanden inden den 1. januar 2022, stadig indgå to korte aftaler med hinanden, eller omfattes de af den nye trepartsaftale, hvor elev og virksomhed kun kan indgå én kort aftale med hinanden?	<p>Elever, der har indgået to korte aftaler med samme virksomhed inden 1. januar 2022, kan indgå en kort aftale med virksomheden efter 1. januar 2022, hvis det faglige udvalg meddeler dispensation til endnu en kort aftale.</p> <p>Elever, der har indgået én kort aftale med en virksomhed inden 1. januar 2022, evt. til påbegyndelse efter den 1. januar 2022, kan efter den 1. januar 2022 indgå endnu en kort aftale med samme virksomhed samt evt. endnu en kort aftale med samme virksomhed på baggrund af meddelt dispensation fra det faglige udvalg.</p>
4	Hvornår forventes lov- og bekendtgørelsesændringer at træde i kraft?	Lovændringen er vedtaget og den tilhørende bekendtgørelsesændring er udstedt. Lov og bekendtgørelse træder i kraft den 1. januar 2022.
5	Er det helt sikkert, at en indgået aftale kan ophæves, hvis lærlingen ikke består grundforløbet?	<p>Optagelse på en skole til en uddannelses hovedforløb er betinget af, at eleven har gennemført 2. del af et adgangsgivende grundforløb, jf. § 5 c, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser.</p> <p>Hvis en elev ikke består grundforløbsprøven, har eleven ikke opnået adgangsforudsætningerne for optagelse til hovedforløbet. Dermed bortfalder forudsætningerne for at fortsætte den indgåede uddannelsesaftale.</p>
6	Hvordan gennemfører AUB tilsyn med udmøntning af de faglige udvalgs midler?	<p>AUB skal ikke føre tilsyn. AUB er imidlertid forpligtet til at sikre, at det faglige udvalgs indstilling indeholder tilstrækkeligt med oplysninger til, at AUB kan træffe en korrekt afgørelse.</p> <p>Afgørelsen skal være i overensstemmelse med forvaltningsretlige regler, grundsætninger og principper. AUB skal sikre sig, at det faglige udvalgs indstilling ikke falder uden for lovens formål, at det faglige</p>

		<p>udvalg ikke har taget usaglige hensyn, og at sagsbehandlingen i det faglige udvalg ikke har været mangelfuld, herunder at der er taget stilling til inhabilitet, at der er foretaget partshøring, hvor dette måtte være relevant, og at udvalget følger en fast praksis i forbindelse med deres skønsudøvelse, når de vurderer de enkelte projekter.</p> <p>Herudover er AUB forpligtet til at føre en efterfølgende kontrol med, om midlerne er anvendt i overensstemmelse med afgørelsens indhold. Dette sker ved gennemgang af afrapporteringer inkl. regnskaber, revisionserklæringer eller ledelseserklæringer fra udvalgene. AUB kan også vælge at foretage løbende stikprøvekontrol af de udbetalte midler. AUB har hjemmel til at udstede påbud om, at tilskuddet anvendes til de projekter, hvortil det er ydet.</p>
7	Er det muligt at stille krav til synligheden, eller offentliggørelsen af de aktiviteter, som de faglige udvalg sætter i gang?	Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag udarbejder en afrapportering over fordeling og anvendelse af tilskud fra puljen til de faglige udvalg ydet i det foregående år. Afrapporteringen offentliggøres på Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrags hjemmeside senest den 1. juni og tilsendes Børne- og Undervisningsministeriet og Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser til orientering.
8	Hvad skal få skolerne til at arbejde for, at elever indgår uddannelsesaftaler inden grundforløbet, når det ikke udløser bonus?	Skolerne skal søge at formidle lærepladser til elever inden grundforløbet, hvis eleverne ønsker det. Det følger af reglerne om optagelse i uddannelserne samt regler om lærepladsopsøgende arbejde. Skolerne får fortsat udbetalt generelt praktikpladstaxametertilskud.
9	Kan en restlæreaftale indgået af en delvist godkendte virksomhed, være afgrænset til at omfatte resten af den praktik, som virksomheden er godkendt til at gennemføre?	Nej. Det er et krav til en restuddannelsesaftale, at den omfatter resten af uddannelsen, herunder at virksomheden kan udstede praktikerklæring.

		<p>Det er derfor ikke muligt at sidestille en kort uddannelsesaftale, hvor den delvist godkendte virksomhed tilbyder al den praktik, som virksomheden er godkendt til, med en restuddannelsesaftale. Det vil være at betragte som en kort uddannelsesaftale.</p>
--	--	--